

& erysipelatis cōferunt: in idem siccis ac tritis femina asperguntur: denique compositionibus quas antheras vocant, & vulnerariis antidotis immiscentur: vruntur & in calliblephara. Porrò flos qui in mediis rosis reperitur, aridus gingiuarum fluxionibus efficaciter inspergitur. Capita verò pota, fluentem aluum & cruentas reiectiones fiunt.

De Rosæ pastillis. CAP. CXXXI.

Pastilli quos rhodidas vocant, hac arte præparantur: Rosarum viridium, quæ nullo antè humore madefactæ extabescere cœperint, drachmæ xl. Indicæ nardi drachmæ x. myrrhæ drachmæ vj. trite digeruntur in pastillos ponderis ternum obolorum: qui quidem in umbra siccati vase fictili non picato ac probè vndique obturato, reponuntur. Sunt qui costi drachmas ij. adiciant, & Iridis Illyricæ tantundem, vinum etiam Chium cum melle ammiscentes. Mulieribus monilium vice collo circumdati, vsui sunt ad retundendam sudoris graueolentiã. Iisdem etiam tritis vtuntur ad diaspasmata, quæ ad sudores coercendos corpori asperguntur, itémque ad illitiones à balneo: & postquam inauerint corpori, frigida abluuntur.

De

De Lycio.

CAP. CXXXII.

LYCIUM, quod aliqui pyxacantham vocant, arbor est spinosa, virgis trium cubitorum, aut etiam longioribus: circa quas folia sunt buxo similia, densa. Fructum habet piperis instar nigrum, amarum, densum, leuem: corticem verò, pallidum, Lycio diluto similem, & radices numerosas, obliquas, lignosas. Nascitur plurimum in Cappadocia, Lycia, pluribusque aliis locis. Aspera loca amat. Succus elicitor radicibus cum fructu ipso tuis, & per dies multos maceratis, deindeque coctis: ac tùm ligna quidem abiciuntur, liquor verò iterum coquitur, donec mellis crassitudo fiat. Adulteratur amurca inter coquendum admixta, aut absinthij succo, aut felle bubulo. Quod porro spumosum innatat inter coquendum eximito, & ad oculorum medicamenta reponito: reliquo ad alia vitior. Simili modo & è fructu expresso & insolato succus elicitor. Optimum est Lycium, quod igni accenditur, quòdque dum restinguitur, rubentem spumam edit, extrinsecus nigrum, intus verò cum disseueris fuluum, minime visum, cum amaritudine astringens, colore croceo: quale est Indicum, reliquo præstantius atque efficacius. Vim habet astringentiam: quæ pupillis caliginem offundunt ex-

terit, palpebrarum scabiem, pruritus veteresque fluxiones sanat. Facit & illitum ad aures purulentas, tonsillas, gingivas exulceratas, labiorum fissuras, sedis rimas & attritus. Cœliacis & dysentericis tum potum, tum etiam infusum conuenit. Datur & sanguinem excreantibus atque tussientibus ex aqua: itémque à rabioso cane demorsis, catapotij instar, deuoratum aut ex aqua bibitum: flauos facit capillos: reduiis, herpetibus putrescentibusque vlceribus medetur: fluxum muliebrem appositum sistit, & à rabiosis animalibus demorsis, seu in lacte bibitum, seu catapotij vice assumptum, auxiliatur. Fertur & Lycium Indicum fieri ex frutice, lonchitide appellato. Est is è spinarum genere, virgas habens rectas tricubitales, aut etiamnum maiores, à fundo numerosas & rubo crassiores. Ruptus cortex rubescit: folia verò, olea similia visuntur. Herba in aceto decocta propinataque, proditur lienis inflammationibus regioque morbo mederi, & foeminarum purgationes elicere. Cruda quoque trita, in potu eadem prestare traditur. Seminis mystra duo epota, aquosa expurgant, sùntque aduersus lethalia medicamenta remedio.

De

De Acacia. CAP. CXXXIII.

ACACIA in Ægypto nascitur, spina ad arboris magnitudinem accedens, fruticosa, in rectum minimè assurgens, florem habens candidum, fructum verò lupini in modum, siliquis inclusum. Ex eo succus exprimitur, qui in umbra siccatur, niger quidem ex maturo fructu, subfuluus autem ex immaturò. Eligito modicè fuluum & odoratum, ut in acacia esse potest. Sunt qui è foliis vnà cum ipso fructu succum exprimant. Mauat & gummi ex ea spina. Vim habet astringentiam & refrigerantem. Conuenit porrò succus ad oculorum affectus, erysipelata, herpetas, punctiones, pterygia & oris ulcera. *Quin* & procidentes oculos in integrum restituit, fluxum muliebrem sistit, ac ipsius etiam vuluè procidentias cohibet: alui quoque profluuia supprimuntur potus, tum etiam infusus: capillos itidè denigrat. Lauatur & ad oculorum medicamenta cum aqua tritus, effuso identidem quod in summo concreuerit, donec pura superstet aqua: atque ita in pastillos cogitur. Vritur & in olla cruda fornaci inditus, tandiùque relictus dum & ipsum fictile percoquatur. Torretur & super carbonibus, igne follibus ventilato. Spinæ verò decoctum, solutos artus fots committit. Præfertur eius spinæ gum-

mi vermiculatum, vitrum referens, pellucidum, ligni expers: proximum est candidum: resinolum verò ac sordidum, inutile. Vim habet spiracula cutis obstruendi, medicamentorumque acrium quibus admiscetur vires hebetat: nec non ex ovo illitum, ambrusta minimè patitur in pustulas erumpere. Altera quoque acacia in Cappadocia Pontòque prouenit, Ægyptiam referens: sed longè minor, humilis, ac tenerior, aculeis vallo- rum in modum obsita; foliis prædita rutæ- similibus. Autumno semen profert lenticu- la minus, in folliculis connexis ternum quaternumve capacibus. E tota planta suc- cus expressus etiam astringit, sed viribus in- ferior, & oculorum medicamentis haud- quaquam est idoneus.

De Amurca. CAP. CXXXVIII.

AMURCA est expressæ oliuæ veluti sæx & crassamentum. Ea in aheno cupreo ad crassitudinem mellis decocta, astringit, eosdemque quos Lycium præbet effectus: ex abundanti verò facit ad dentium dolo- res & vulnera, cum aceto, vino aut mulso il- lita. Additur & in oculorum medicamenta, eaque quæ spiracula cutis obstruendi vim habent. Inueterata, melior euadit. Sedis, ge- nitalium & vuluæ exulcerationi vtiliter in- funditur. Dentes quoque corruptos extra- hit,

hit, cum omphacio ad mellis crassitudinem cocta & oblita. Scabiem iumentorum cum lupinorum & chamæleontis decocto peruncta sanat Cruda verò & recens, podagricos & arthriticos calente fotu iuuat. Velleri inducta & hydropicis imposita, tumoris molem reprimat.

De Vitis. CAP. CXXXV.

VITEX siue lygos, frutex est in arborem assurgens, qui in fluminum ripis campisque palustribus nascitur, nec non & in locis asperis ac salebrosis. Virgulta gerit fractu contumacia & longa: folia verò oliua, sed teneriora atque maiora. Florem est quæ album cum aliquatenus purpureo mittat, altera purpureum profert: semen est piperis instar. Porro excafactoriam astringentemque vim sortitur. Fructus eius epotus à serpente demorsis, lienosis & hydropicis auxiliatur. Lactis abundantiam facit, mensèsque ciet, drachmæ pondere in vino potus: genituram quoque exoluit: caput verò tentat, soporemque infert. Herba ac seminis decoctum in fessione vuluæ affectibus & inflammationibus opitulatur. Semen cum pulegio potum, suffitu etiam & appositu, purgationes mouet: dolorem quoque capitis dissoluit, illitum. Cum aceto & oleo lethargicorum phreniticorumque capiti-

bus instillatur. *Quin* & folia tum suffitu-
tum etiam substratu venenata fugant: con-
tra venenatorum morsus adhibita auxiliantur.
Testium duritias cum butyro vitiūm-
que foliis emolliunt. Rimas fedis semen
cum aqua illitum mitigat: cum foliis verò,
luxatis vulneribusque medetur. Creditur &
viticis virga intertrigines arcere, si eam via-
tor, dum iter facit, manu teneat. Cæterum
frutex hic Græcis agnos, quasi castus, nomi-
natus est, quòd in Thesmophoriis matronæ
castitatem custodientes eo ad strata uteren-
tur: lygos verò, quasi vimen, dictus est, pro-
pter virgarum ipsius firmitatem.

De Salce. CAP. CXXXVI.

SALIX arbor est vulgò nota: cuius fru-
ctus, folia, cortex & succus, astringendi
vim habent. Trita folia cum exiguo pipere
& vino pota, ileosis subueniunt. Sumpta ve-
rò per se cum aqua, conceptam impediunt.
Fructus epotus, sanguinem expuentibus
prodest: quin & cortex eadem præstat. Vstus
verò & acero subactus, callos clauosque illi-
ru tollit. Ex foliis & cortice succus cum ro-
faceo in calyce Punici castactus, aurium do-
loribus auxiliatur. Sed & eorum decocto fo-
ueri podagras vtilissimum: id furfures quo-
que detergit. Excipitur & ex ipsa succus, in-
ciso dum floret cortice: intus enim eon cre-
tus

tus inuenitur. Vim porrò habet ea expurgandi quæ pupillis caliginem offundunt.

De Oleastro. CAP. CXXXVII.

SYLVESTRIS olea, quam nonnulli cotinum, alij Æthiopicam oleam appellant, folia habet astringendi vi prædita: quæ quidem trita & imposita, erysipelata, herpes, epinyctidas, carbunculos, nomas reduuiâsq; cohibent. Crustas eadem emarginant, cum melle illita. Quinetiam vlcera sordida repurgant, panos & inflammationes cum melle imposita discutiant, & cutem à capite auulsam agglutinant. Oris etiam vlceribus & aphthis commanducata medentur. Sed & eorum succus ac ipsum etiam decoctum, eosdem habent effectus. Ad motus quoque succus, sanguinis eruptionem, fluxum muliebrem, oculorum staphylomata pustulâsq; inhibet: insuperque vlcera veteresque defluxiones sistit. Quapropter etiam in collyria si addantur, genarum erosionibus conferunt. Ad exprimendum verò succum folia tundere oportet, & affuso vino aut aqua exprimere, illumque sole siccatum in pastillos digerere. Est porrò qui cum vino exprimitur tum valentior, tum ad recondendum aptior eo qui cum aqua expressus fuerit. Facit & ad aures purulentas atque exulceratas: folia cum hordeacea fa-

rina illita cœliacis conueniunt. Vruntur autem cum floribus folia, vt spodij vicem præstent, in olla cruda, cuius os luto fit oblitum, vsque dum figlinum percoquatur: deinde vino restinguuntur, iterumque vino subacta eodem modo cremantur: postremò cerussæ modo lauantur, & coguntur in pastillos. Cæterùm creduntur vstionis eiusmodi ratione in medicamentis oculorum spodio minimè cedere: quare & iisdem viribus pollere censendum est.

De Olea. CAP. CXXXVIII.

Iisdem prædita sunt viribus & oleæ sativæ folia, sed aliquantò minore efficacia: quare oculorum medicamentis ob suam vim mitiorem conuenientiora sunt. Qui verò humor ex accenso virente ligno emanat, furfures, scabiem & lichenas illitu sanat. Quin & fructus earum, furfuribus ac nomis seu depascentibus vlceribus medetur. Quod autem intra nucleum est, cum adipe & farina scabros vngues excutit.

De Colymbadibus olivæ.

CAP. CXXXIX.

Oliuæ colymbades tritæ & ambustis illitæ, pustulas gigni prohibent, ac fordida etiam vlcera purgant. Succus autem ipsarum ex muria collutione gingiuas contrahit, e-motòsque dentes stabilis. Est porrò oliua subfulua

subfulua ac recens, aluo incommoda, sed stomacho utilis. Nigra verò & matura, corruptioni opportuna stomachoque aduersa est, ac tum oculis minimè conuenit, tum capitis etiam dolores inducit. Torrefacta autem ac illita, nomas sifit, & carbunculos emarginat.

De Syluestris oliuæ oleo.

CAP. CXL.

Syluestris oliuæ oleum ad gingiuas vligine putri laborantes colluitur, dentesque labantes confirmat. Eiusdem calfacti & excolati fodus, gingiuis fluxione tentatis est accommodatus. Lanam porrò specillo circumdatam in oleum demergere oportet, ac gingiuis tantisper adhibere, dum albæ conspiciantur.

De oleæ Æthiopicæ lacryma.

CAP. CXLI.

Æthiopicæ oleæ lacryma quodammodo scammonio similis est, fulua, stillis constans exilibus, atque mordax. Quæ verò gummi & ammoniaci similitudinem refert, colore nigricans, nec gustu mordens, inutilis censetur. Nostrates oleæ oleastrique talem lacrymam ferunt. Facit porrò illa ad visus hebetudines, & oculorum cicatrices albuginesque illita emendat, vrinas menselque cict: eroforum dentium cauis indita, ad co-

H. j.